

den indeholder, nærmest angaar. Det er jo ingenlunde enhver Næringsdrift, som man belægger med de Baaud, som omhandles deri, og det vilde derfor i Stedet for, at man begynder med det mere negative at nævne Undtagelserne fra Bestemmelserne, være heldigt, om man positivt opstillede, paa hvilke Omraader Næringslovens Bestemmelser overhovedet ere gældende, og at der ved Siden deraf er et ikke lille Næringsomraade, som er og bliver frit. Dette burde formentlig fremgaa umiddelbart af selve Lovens Begyndelse, men det er jo nærmest kun et Redaktionspørgsmaal. Naar det ærede Medlem for Odense Amts 3dje Valgkreds (Berntsen) i øvrigt roste Sproget i Lovforslaget, vil jeg slutte mig dertil. Jeg vilde ønske, at jeg kunde give Rettskrivningen samme Ros, men det synes unægtelig bortset fra andre Enkeltheder, at være ganske meningsløst, at man skriver en Grossist og Detailhandler med stort Bogstav og en handlende med lille, og at man skriver en Haandværker og Fabrikant med stort, men en næringsdrivende med lille Bogstav. Jeg tror, at det ogsaa ved tidligere Lejligheder har vist sig, at denne efter min Mening fuldstændige Meningsløshed netop i en Lov kan virke i Retning af at uhydeliggøre og fremtalde Misforstaaelser. — Jeg skal i Modsetning til det ærede Medlem for Sorø Amts 1ste Valgkreds (Lauridsen) slutte med at udtale det Ønske, at dette Lovforslag ikke blot maa blive undergivet en omhyggelig Prøvelse og Overvejelse, men ogsaa, at det maa blive undergivet en velvillig Prøvelse, og at det maatte blive fremmet saaledes, at de Forhaabninger og Forventninger, som mange Medborgere knytte dertil, kunne blive virkeliggjorte i en nogenlunde nær Fremtid. Jeg tror, at det vilde være meget beklageligt, om der blandt en talrig Klasse Medborgere gjorde sig den Anskuelse gældende, at Folketinget, som har et saa aabent Øje lige over for Agravernes Klager, skulde have et dødt Øre lige over for de næringsdrivendes Klager. Jeg haaber, at dette Lovforslag med de Ændringer og Modifikationer, som ogsaa jeg erkender, at der i det enkelte kunde være Grund til, maatte naa at blive Lov i denne Samling.

Judenrigsministeren (Singer Sælev): Ved Lov af 29de December 1857, den Lov om Næringsdriften, som nu skal vige for det foreliggende Forslag, hvis man enes om at gennemføre det, blev Næringsfriheden indført her i Danmark paa den Maade og under de Former, man den Gang var enig om. Den blev da praktisk indført; men teoretisk blev den indført eller dog lavet noget tidligere, nemlig i Grundlovens § 83, der lyder saaledes: „Alle Indskrænkninger i den fri og lige Afgang til Erhverv, som ikke ere begrundede i det almene Vel, skulle hæves ved Lov.“ Det var en Løsteparagraf, og Løftet blev saa indfriet ved Loven af 29de December 1857, som indførte Næringsfriheden i et vidt Omfang, men dog paa mange Punkter med en ikke ringe Forsigtighed og derfor ogsaa med Afgang til Dispensation i mange Tilfælde. Der havde været talt her om, at det var aldeles nødvendigt at indføre Forandringer i Næringsforholdene. Og det var det ganske sikkert. Ganste bortset fra, at Grundloven havde tilfagt det, var det vistnok ganske nødvendigt at komme til en Omordning af Lovforholdene og Næringsforholdene i det hele. Om man havde burdet gøre det paa denne Maade og just gaa i det Spør navnlig ved at fjerne alle Kammerne, kan være et andet Spørgsmaal. Der er sagt her forleden Dag, at man kan se, hvor overordentlig Jagdygtigheden er groet under den ny Næringslov, saa vi nu staa helt anderledes og med et helt andet Resultat i Haandværksarbejde, ikke at tale om Fabriksarbejde, end for 30 Aar siden. Ja, det tror jeg nok, men der maatte vi være komne hen, enten vi havde faaet disse Lovbestemmelser eller ej; vi maatte med Nødvendighed blive tvungne der hen. Det er jo hele Samfundsudviklingen i alle Lande, ogsaa i vort Land, som har gjort, at vi maatte komme derhen; men deraf følger ikke, at ikke en hel Del er slaaet i Stykker i Udviklingen den Gang ved Loven af 29de December 1857. Det tror jeg i hvert Fald for min Person har været Tilfældet. Jeg tror ikke, at den yngste Generation, som da levede her i Landet og som gif ind i Haandværket i 1857, har haft Grund til at glæde sig ved den pludselige